

MEMO

Van: Commissie van deskundigen Kwaliteitsinstrumenten Bouwsteen 2
Aan: Koraal
Betreft: Reactie op doorontwikkeling *Mijn Mening* 2019 -2020
Datum: november 2020

1. Inleiding

U heeft op 9 juli en op 7 september 2020 informatie aangeboden over de doorontwikkeling van uw instrument, waarvoor hartelijk dank. Bij deze ontvangt u de reactie van de commissie van deskundigen¹.

Uw instrument is opgenomen in de Waaier 2020-2022, in categorie I². Aan de ontwikkelaars die in deze categorie zijn ingedeeld, heeft de commissie van deskundigen gevraagd om te rapporteren over de doorontwikkeling van hun instrument met betrekking tot de criteria:

- Criterion 1* *Het instrument levert cliëntinformatie op individueel niveau.*
Criterion 2 *De systematiek is ingebed in de zorgplancyclus.*
Criterion 3 *Het instrument geeft zicht op ervaringen en concrete verbeterwensen van de individuele cliënt.*
Criterion 4 *Gegevens kunnen (anoniem) worden geaggregeerd naar verschillende niveaus (team, afdeling/vestiging, organisatie).*
Criterion 5 *Er zijn waarborgen voor continuïteit van de ontwikkeling wat betreft voortbestaan en doorontwikkeling.*
Criterion 6 *Geëxpliciteerd is onder welke omstandigheden een instrument zinvol is, en onder welke voorwaarden het tot zijn recht komt.*
Criterion 7 *Het instrument moet betrouwbare metingen opleveren.*
Criterion 8 *Het betreft een valide instrument.*

Algemeen

Uit uw rapportages blijkt dat u de feedback goed heeft opgepakt in het afgelopen jaar. De commissie is positief over de kwaliteit van de rapportages en de doorontwikkeling.

Beoordeling

De commissie adviseert het bestuur VGN uw instrument *Mijn Mening* te behouden in de Waaier 2020-2022, met de status categorie I.

¹ De commissie bestaat uit:

- Prof. dr. ir. Kees Ahaus, voorzitter
- Prof. dr. Petri Embregts
- Prof. dr. Mirella Minkman

Waarnemers zijn drs. Ditte van Vliet en drs. Annemarie Peters, bureau VGN. De commissie wordt bijgestaan door dr. Roos Mesman, secretaris.

² Categorie I: Toegelaten tot de Waaier; jaarlijks een rapportage over de doorontwikkeling opleveren

Categorie II: Toegelaten tot de Waaier, met ontwikkelopgave(n); jaarlijks specifiek rapporteren over doorontwikkeling van de specifieke ontwikkelopgave(n), en jaarlijks een rapportage over de doorontwikkeling opleveren

2. Toelichting

Criterion 1 *Cliëntinformatie op individueel niveau*

Het is goed te lezen dat het stroomschema in de Handleiding is aangepast. Hierdoor wordt het helder dat invullen door een verwant geen alternatief is als een cliënt weigert in te vullen. De commissie benadrukt het belang van het primair spreken van cliënten.

Het initiatief om alle vragen te evalueren met cliëntpanels en te hertalen volgens de regels van 'Taal voor Allemaal' is een mooie ontwikkeling. De genoemde voorbeelden laten zien dat hierbij beter aansluiting wordt gevonden bij de belevingswereld van cliënten.

Het is duidelijk dat u zich inspant om de vragenlijst continu door te ontwikkelen. De commissie is daarbij benieuwd naar de focus van de veranderingen. Wat is het overstijgende doel? Waar wordt naartoe gewerkt? Hierover zou de commissie in een volgende verantwoording graag meer vernemen.

Criterion 2 *Aansluiting bij de zorgplancyclus*

U geeft aan dat de relatie met een cyclisch verbetertraject gekoppeld aan het zorgplan niet zichtbaar is in een proces bij uw gebruikers. Het is de commissie niet duidelijk of dit betekent dat het instrument in de praktijk niet is ingebed in de zorgplancyclus. Kunt u dit in een volgende verantwoording nader toelichten?

Criterion 3 *Individuele ervaringen en wensen voor verbetering*

De commissie waardeert het inzicht dat u biedt in de overwegingen die een rol spelen om de cliënt zelfstandig uw instrument in te laten invullen. De ingezette acties om dit verder te bevorderen en het nog nader te publiceren onderzoek, laten zien dat u dit vraagstuk blijvend aandacht geeft. De commissie is benieuwd naar de resultaten die dit oplevert.

Criterion 4 *Aggregatie*

In uw rapportage wordt geen antwoord gegeven op de vraag van de commissie van vorig jaar over de wijze waarop kwalitatieve informatie een plaats krijgt in de aggregaties op teamniveau. De commissie is nog steeds benieuwd of kwalitatieve informatie op de andere niveaus (clusters, afdelingen etc.) ontbreekt. De commissie verzoekt u deze vraag uiterlijk 15 januari 2021 te beantwoorden, zodat alle openstaande vragen van voorgaand jaar zijn geadresseerd.

Criterion 5 *Continuïteit*

De nieuwe klanten en het aanstellen van één aanspreekpunt voor externe contacten zijn positieve ontwikkelingen. Dit biedt mogelijkheden en data voor verdere doorontwikkeling.

Criterion 6 *Voorwaarden voor zinvol gebruik*

De commissie waardeert de aanpassingen in de 'handleiding Mijn Mening' waardoor de randvoorwaarden en de procedure voor afname duidelijker zijn omschreven.

De commissie kan zich vinden in uw argumentatie dat *Mijn Mening* ook toepasbaar is voor doelgroepen 'VB licht' en 'VB matig'. Deze aanpassing zal worden verwerkt in het overzicht dat na deze beoordelingsronde op de website van VGN wordt gepubliceerd.

criterium 7 en 8 Betrouwbaarheid en Validiteit

Dit jaar heeft verdieping plaatsgevonden op de criteria betrouwbaarheid en validiteit. De commissie heeft externe experts ingeschakeld, die een methodologische review hebben uitgevoerd op de door de ontwikkelaars aangeleverde rapportages. Op basis van het totaalbeeld van deze review, hebben zij de commissie ook van advies voorzien over de verdere doorontwikkeling van het beoordelingsproces op deze criteria.

In dit memo wordt een aantal bevindingen, vragen en suggesties over uw rapportage met u gedeeld. De commissie wil graag uw doorontwikkeling op deze criteria blijven volgen, maar verwacht niet jaarlijks een nieuwe diepgaande analyse van de betrouwbaarheid en validiteit van uw instrument. De commissie wil u uiteraard wel aanmoedigen om na een grote revisie en/of na het voor het eerst behalen van een bepaald minimumaantal afnames, een toetsing uit te voeren. Mogen onderstaande opmerkingen dan voor u behulpzaam zijn.

De commissie wil u complimenteren voor het mooi leesbare rapport met de psychometrische analyses van uw instrument. In uw voortgangsrapportage geeft u bovendien duidelijk aan wat er met de resultaten gaat gebeuren.

De commissie ziet nog enkele aandachtspunten om rekening mee te houden bij een volgende toetsing van de betrouwbaarheid en validiteit van uw instrument:

- Missende waarden
 - Bij het buiten beschouwing laten van één item vanwege een hoog aantal missende waarden, is het ook van belang te kijken naar de reden van het grote aantal missende waarden. Wellicht moet een vraag geherformuleerd worden.
 - Bij het beschrijven van missende waarden: geef het aantal en percentage missende waarden, per item weer.
 - Het imputeren met gemiddelde waarden is momenteel niet meer de gangbare methode. In plaats daarvan worden multiple imputatietechnieken gebruikt, die in de meeste statistische software zijn ingebouwd.
- Respons
Om de representativiteit van de onderzoeksgroep goed te kunnen beoordelen, is informatie nodig over:
 - Respons én non-respons percentages, en redenen van non-respons
- Doelgroep
Voor het valideren van de vragenlijst is het van belang te weten voor wie deze precies bedoeld is. Suggesties om hieraan aandacht te besteden in de rapportage:
 - Beschrijf de doelgroep helder en volledig.
 - Beschrijf of gekozen wordt voor een homogene of een heterogene onderzoeksgroep.
 - Beschrijf gebruikte in- en exclusiecriteria.
 - In geval van heterogeniteit, beschrijf hoe wordt omgegaan met de verschillen tussen respondenten en maak eventueel gebruik van gestratificeerde analyses om de validiteit en betrouwbaarheid in verschillende subgroepen te meten.

3. Hoe verder?

De VGN zorgt ervoor dat de bevindingen van de commissie van deskundigen over de Waaier wederom transparant gepubliceerd worden via de website.

U heeft een uitnodiging ontvangen voor een gezamenlijke bijeenkomst voor alle ontwikkelaars van instrumenten die in de Waaier zijn opgenomen. Deze bijeenkomst zal plaatsvinden op **donderdag 11 februari 2021 van 13:00 – 17:00 uur**, onder enig voorbehoud in verband met de ontwikkelingen

rondom de COVID uitbraak. Doel is uitwisseling van ervaringen en bespreking van een aantal actuele kwesties. Meer informatie over de agenda en locatie/digitale omgeving volgt uiterlijk half december.